

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Informační zdroje pro studenty BSS

Mgr. Dana Mazancová, DiS.

Brno, 22. 11. 2017

Osnova lekcí

- **Práce s informacemi, základy EIZ**
 - ❖ Typologie EIZ, licencované zdroje, volně dostupné zdroje

- **Práce s elektronickými informačními zdroji**
 - ❖ základy vyhledávacích technik
 - ❖ tvorba rešeršního dotazu
 - ❖ praktické vyhledávání v oborových databázích
 - ❖ EBSCO Discovery Service, nadstavbové nástroje
 - ❖ databáze elektronických knih

Přehled seminárních skupin

Čt 23. 11.	8:00 - 9:30	PC54	BSS101/01
Út 28. 11.	13:30 - 15:00	PC25	BSS101/02
Čt 30. 11.	8:00 - 9:30	PC54	BSS101/03
Út 5. 12.	13:30 - 15:00	PC25	BSS101/04

Práce s informacemi

Osnova

- ❑ Práce s informacemi
 - ❖ informační společnost
 - ❖ informační gramotnost

- ❑ Psaní odborných (závěrečných) prací

- ❑ Informační zdroje
 - ❖ typy informačních zdrojů
 - ❖ licencované zdroje
 - ❖ kde hledat knihy, odborné časopisy, informace z médií, závěrečné práce, referenční díla, statistické údaje, oborové brány?

"Knowledge is power."

Francis Bacon

Informační společnost

- ❑ Založená na informacích a znalostech

- ❑ Problémy při práci s informacemi:
 - ❖ **velké množství**
 - ❖ **snadná dostupnost**
 - ❖ **kvalita**

Kolik existuje informací?

- Množství informací odvysílaných za rok se v roce 2007 blížilo už 2 zetabytům
- Současná kapacita všech paměťových zařízení pro ukládání informací se blíží 300 exabytům

Kolik existuje informací? II.

Jak se počítá na počítači

kilobyte (kB)	1 000 bytů
megabyte (MB)	1 000 000 bytů
gigabyte (GB)	1 000 000 000 bytů
terabyte (TB)	1 000 000 000 000 bytů
petabyte (PB)	1 000 000 000 000 000 bytů
exabyte (EB)	1 000 000 000 000 000 000 bytů
zettabyte (ZB)	1 000 000 000 000 000 000 000 bytů

share | embed

10

order by ... relevance

search all

– Journals vs Articles

Journals ✕

+ Subject

+ Article processing charges (APCs)

+ DOAJ Seal

+ Journal license

+ Publisher

+ Country of publisher

Subject: Political science ✕

Journals vs Articles: Journals ✕

1 – 10 of 106

Administração Pública e Gestão Social

ISSN: 2175-5787 (Online)

<http://www.apgs.ufv.br>

Double blind peer review

Subject: Political science: Political institutions and public administration (General)

Date added to DOAJ: 29 Nov 2013

Revista Cimexus

ISSN: 2007-9206 (Online)

<http://cimexus.umich.mx/index.php/cim1/index>

Blind peer review

Subject: Political science

Date added to DOAJ: 27 Nov 2016

Go to Journal Profile

Master Search

Journals By Rank

Categories By Rank

Journal Titles Ranked by Impact Factor

Hide Visualization —

Compare Journals

View Title Changes

Select Journals

Select Categories

Select JCR Year

2016

Select Edition

SCIE SSCI

Open Access

Open Access

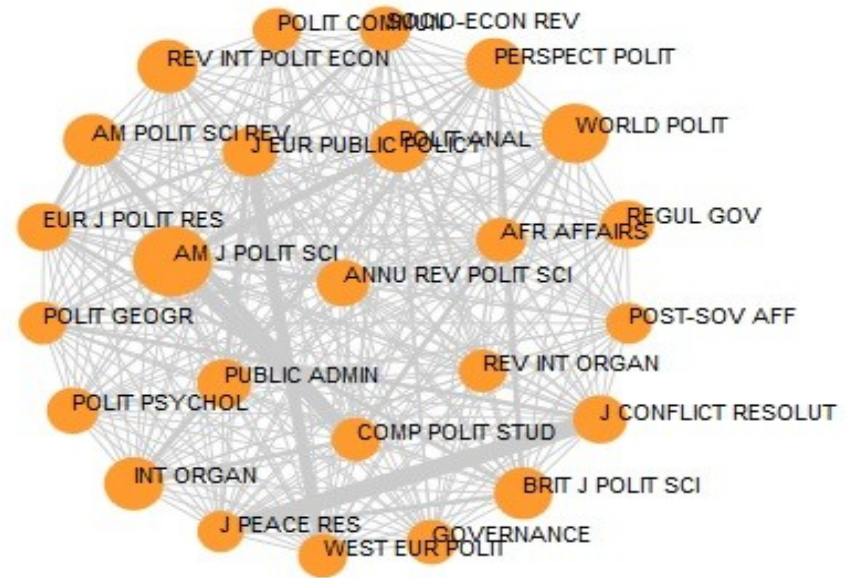
Category Schema

Web of Science

JIF Quartile

Select Publisher

Select Country/Territory

1 - 25 of 165

Compare Selected Journals

Add Journals to New or Existing List

Customize Indicators

Select All		Full Journal Title	Total Cites	Journal Impact Factor	Eigenfactor Score
☐	1	AMERICAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE	9,572	5.044	0.02323
☐	2	WORLD POLITICS	3,348	4.025	0.00494
☐	3	REVIEW OF INTERNATIONAL	1,510	3.452	0.00340

Informační gramotnost

☐ Rozpoznání informační potřeby

☐ Schopnost **informaci**:

- ❖ **nalézt** - znalost informačních zdrojů a vyhledávacích strategií

- ❖ **vyhodnotit** - užitečnost/relevance

- ❖ **použít** - pro daný účel, znalost autorského zákona, problematiky citování a plagiátorství

Informační zdroje

Knihy

Periodika

❖ odborné časopisy, magazíny

Referenční díla

❖ encyklopedie, slovníky, tezaury, mapy, atlasy, bibliografie, adresáře, ročenky

Další zdroje

❖ závěrečné práce, materiály z konferencí, vládní publikace, šedá literatura, noviny, newslettery)

Internet

Získávání dokumentů*

- ❖ Výpůjčka z knihovny
- ❖ Výpůjčka/dodání dokumentu z jiné knihovny v ČR/zahraníčí - MVS/MMVS
- ❖ E-prezenčka, Copy on Demand (CoD)
- ❖ Licencované databáze
- ❖ Internet

*jako dokument budeme pro potřeby naší výuky označovat texty, obrázky, fotky, videa tj. jakoukoli formu grafického znázornění informací

Informační zdroje

Knihy

Periodika

❖ odborné časopisy, magazíny

Referenční díla

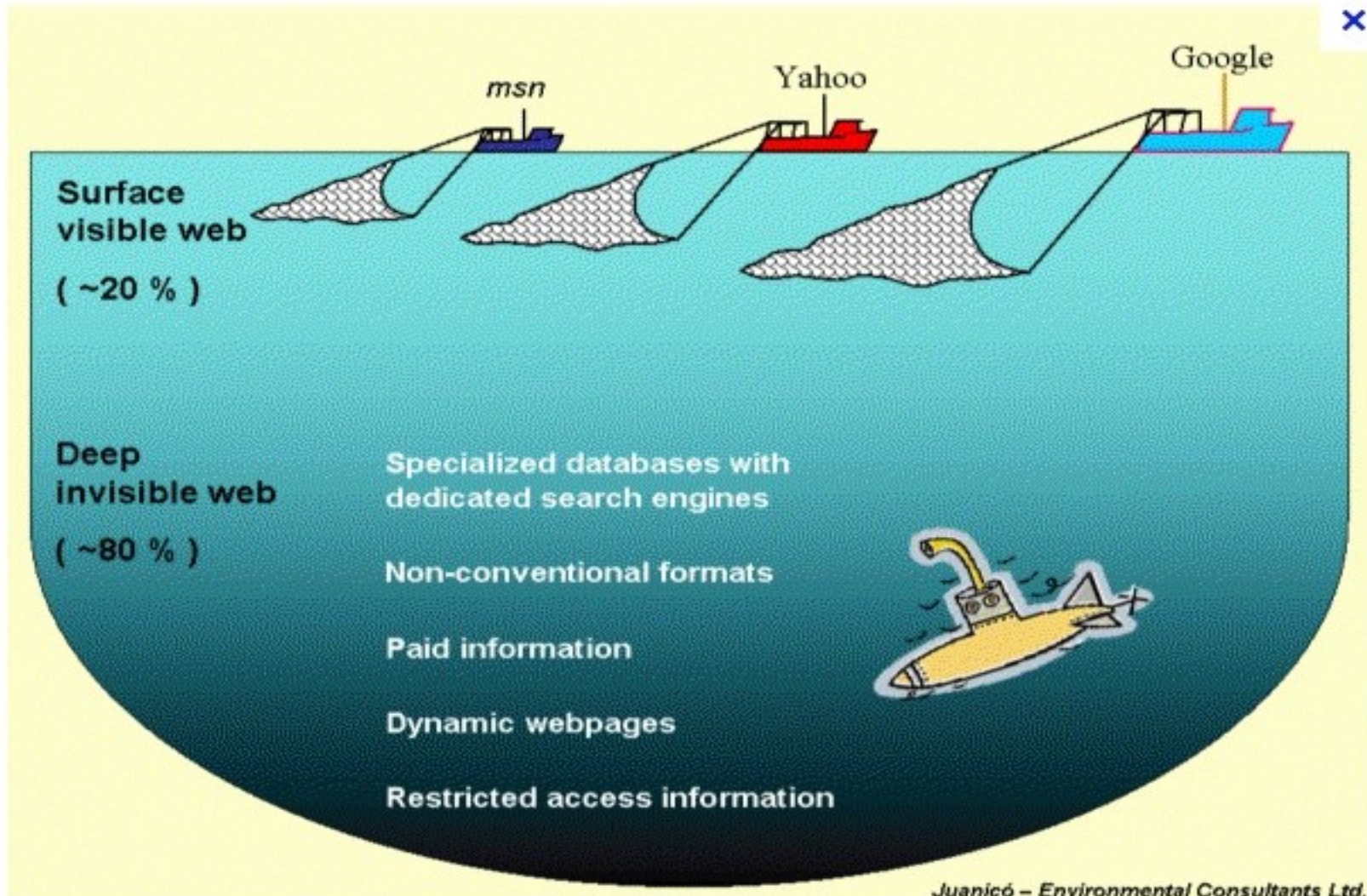
❖ encyklopedie, slovníky, tezaury, mapy, atlasy, bibliografie, adresáře, ročenky

Další zdroje

❖ závěrečné práce, materiály z konferencí, vládní publikace, šedá literatura, noviny, newslettery)

Internet

Web x Deep web (Invisible web)

Licencované zdroje I.

- ❑ další výrazy - komerční zdroje/databáze, elektronické informační zdroje, **e-zdroje, EIZ**, databáze, dokumenty v elektronické podobě

- ❑ dostupné prostřednictvím **databází**
 - ❖ **volně dostupné**
 - ❖ **komerční (licencované)**

Databáze

- ❑ **Bibliografické** – pouze základní "identifikační" údaje o dokumentech (název, autor, rok vydání atd.) + abstrakt

- ❑ **Fulltextové** – plné texty dokumentů

- ❑ **Multioborové** – dokumenty z různých oborů
 - ❖ rozsáhlé databáze – např. **ProQuest, Wiley, EBSCO**
 - ❖ není možné mít zaplacený přístup ke všem kolekcím, tj. ke všem fulltextům

Licencované zdroje II.

- za úplatu - **pro studenty MU zdarma** 😊
- informace jsou **prověřené** (prochází recenzním řízením)
- články většinou dostupné dříve než v tištěné podobě
- doporučený zdroj pro psaní seminárních a závěrečných prací**

Jak se dostanu k licencovaným zdrojům?

- ☐ stránky knihovny -

<http://knihovna.fss.muni.cz/ezdroje>

- ❖ databáze k oborům vyučovaným na FSS

- ☐ Portál elektronických informačních zdrojů MU -

<http://ezdroje.muni.cz/>

- ❖ databáze i z dalších oborů

Jak se dostanu k licencovaným zdrojům mimo počítačovou síť MU?

- ❑ Nastavte si na počítači [vzdálený přístup](#)
 - ❖ OpenVPN
 - ❖ Shibboleth
 - ❖ EZproxy

Kde hledat odborné časopisy? I.

- EBSCO
- JSTOR
- ProQuest
- Sage Journals Online
- ScienceDirect
- SpringerLink
- Wiley Online Library

Multioborové databáze jsou dobrým startovním místem pro vyhledávání

Můžete je prohledávat hromadně prostřednictvím [discovery](#)

Kde hledat odborné časopisy? II.

☐ Volně dostupné zdroje:

- ❖ [Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#) - přes 10.000 časopisů s otevřeným přístupem
- ❖ [Central European Journal of Social Sciences and Humanities \(CEJSH\)](#) - databáze bibliografických údajů a anglických abstraktů článků uveřejněných ve vědeckých časopisech z oblasti humanitních a společenských věd vycházejících v ČR, SR, v Maďarsku a Polsku.
- ❖ [De Gruyter Online](#) - volně dostupný multioborový zdroj, stovky odborných časopisů

How to Read (and Understand) a Social Science Journal Article

Kde hledat knihy?

Katalogy

- ❖ [Katalog MU Aleph](#)
- ❖ Souborné katalogy – [JIB](#), [CASLIN](#)
- ❖ [Ebsco Discovery Service](#)

Licencované databáze

- ❖ [Ebsco eBooks](#)
- ❖ [Sage Knowledge](#)
- ❖ [eReading.cz](#)

Kde hledat knihy? II.

Další zdroje

- ❖ [OAPEN Library](#)
- ❖ [Directory of Open Access Books \(DOAB\)](#)
- ❖ [Google Books](#)

Kde hledat informace z médií?

- ☐ Denní tisk, TV a rozhlasové vysílání
 - ❖ [Anopress Monitoring Online](#)

Kde hledat závěrečné práce?

- ❖ [Archiv závěrečných prací MU – Thesis](#)
- ❖ [Vysokoškolské kvalifikační práce – Theses](#)
- ❖ [DART – Europe E-theses Portal](#)
- ❖ [ProQuest® Dissertations & Theses \(PQDT OPEN\)](#) - Open Access Dissertations and Theses

Kde hledat referenční díla?

❖ [Gale Virtual Reference Library](#)

❖ [The World Factbook](#)

Kde hledat statistické údaje?

- ❖ [Český statistický úřad](#)
- ❖ [Eurostat](#)

Kde hledat další zdroje? I.

- ❖ [ROAD - the Directory of Open Access scholarly Resources](#) - časopisy, konferenční sborníky, akademické repozitáře)
- ❖ [Oficiální dokumenty OSN](#)
- ❖ [Google Scholar](#) ;)

Vyhledávání

1. Téma a klíčová slova

2. Další specifikace

3. Výběr zdrojů

4. Boolovský model

5. Technika vyhledávání

6. Vlastní vyhledávací proces

7. Hodnocení vyhledaných záznamů

8. Další operace

1. Téma a klíčová slova

2. Další specifikace

3. Výběr zdrojů

4. Boolovský model

5. Technika vyhledávání

6. Vlastní vyhledávací proces

7. Hodnocení vyhledaných záznamů

8. Další operace

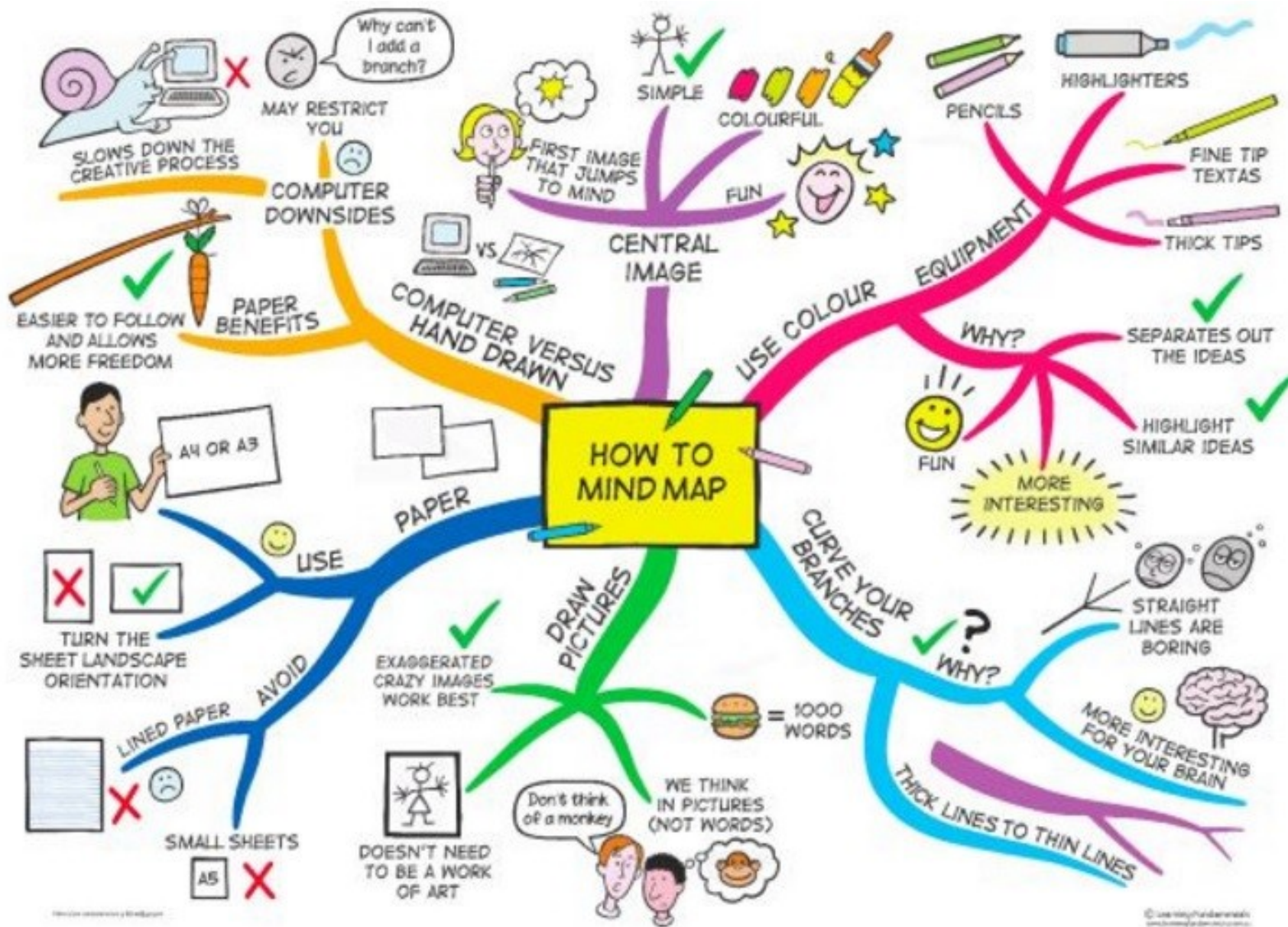
1. Téma a klíčová slova

1) Zamyslete se o čem chcete psát

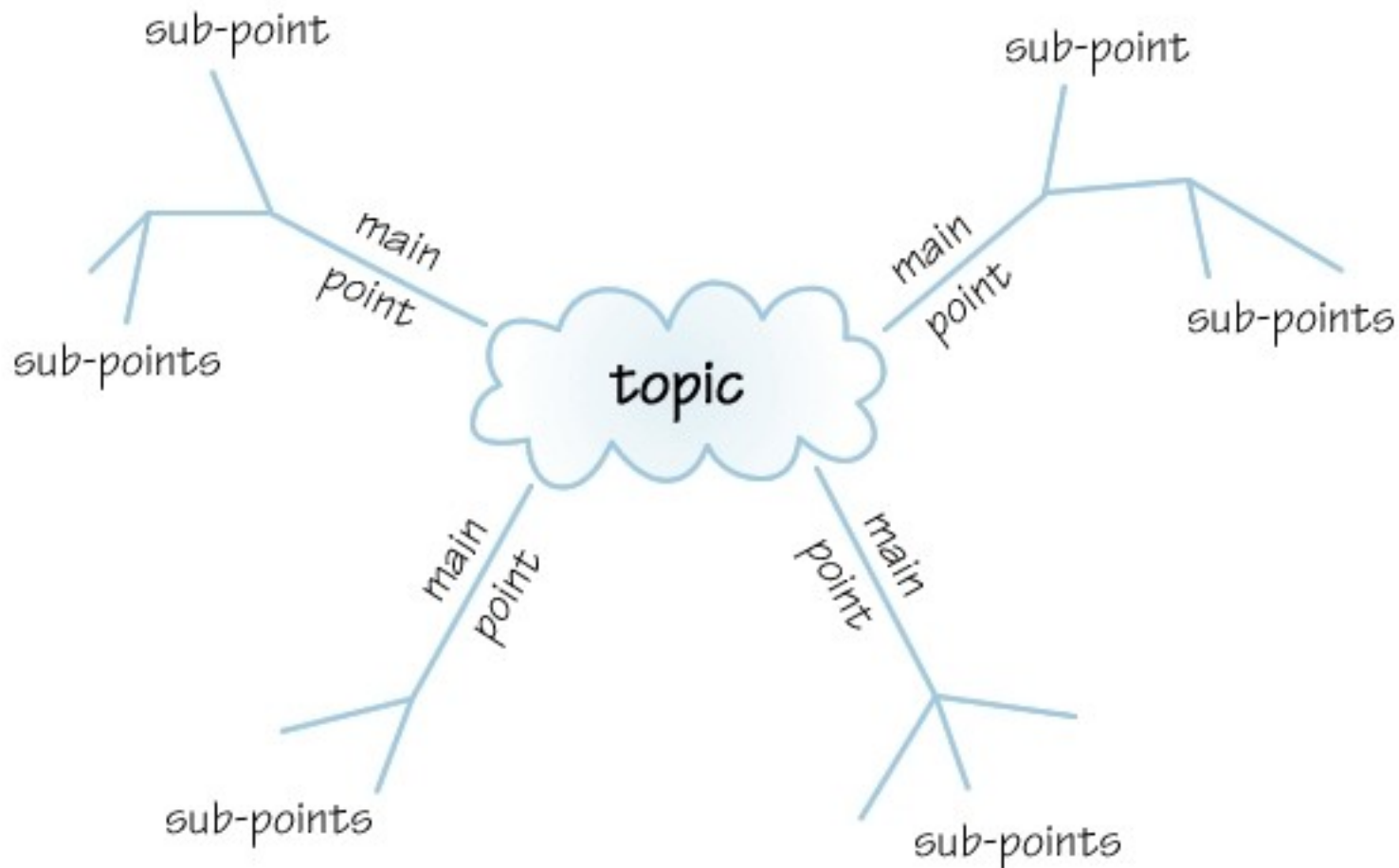
- ❖ je nutné mít dost informací o daném tématu (pokud se studiem problematiky začínáte, nebojte se využít učebnice, encyklopedie, radu vyučujícího apod.)

2) Zformulujte téma nebo problém

- ❖ lze využít tzv. **myšlenkových map** - grafické znázornění tématu

Mind map example

Téma a klíčová slova II.

3) Vyjádřete téma ve formě

❖ **klíčových slov (hesel)**

- používejte zejména **podstatná jména**
- příd. jména, zájména a slovesa pouze pokud jsou opravdu nezbytné
- vyhýbejte se tzv. stop words (předložky, spojky, členy v cizích jazycích)

př. *organizovaný zločin; Česká republika*

❖ Pozn. v katalozích knihoven můžete nalézt i tzv. **předmětová hesla**

př. *Organizovaná kriminalita – Česko*

Shrnutí

Literatura

KATUŠČÁK, D., B. DROBÍKOVÁ, R. PAPÍK. *Jak psát závěrečné a kvalifikační práce*. Nitra: Enigma, 2008, 161 s. ISBN 978-80-89132-70-6.

BOTHMA, Theo. *Navigating information literacy: your information society survival toolkit*. 3rd ed. Cape Town: Pearson Education, 2011, 208 s. ISBN 9781775782278.

Obrázky

<http://cathryno.global2.vic.edu.au/2010/05/08/deep-web-vs-surface-web/>

<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/b1/8c/7d/b18c7dde7e01870bd4715b308241c155.jpg>

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Děkuji Vám za pozornost

Mgr. Dana Mazancová, DiS.
mazancov@fss.muni.cz

infozdroje@fss.muni.cz